

Patientinformation

Operation av Ljumsnbråck hos barn

Vad är Ljumsnbråck?

Ljumsnbråck hos barn är medfött. Det uppkommer när testiklarna som anläggs i bukhålan (eller ett ligament hos flickor), vandrar ner mot pungen och samtidigt drar med sig en flik av bukhinnan. Fliken ska normalt sluta sig. Om detta inte sker så kvarstår en öppning, en bråcksäck, in mot bukhålan. Bråcksäcken kan fyllas med tarmar eller fett från magen, flickor kan ha ena äggstocken i säcken. Barnet får då symtom på Ljumsnbråck.

Ljumsnbråck är vanligare hos pojkar än hos flickor (9:1) och totalt förekommer det hos några procent av alla barn. Hos för tidigt födda barn är Ljumsnbråck vanligare. De flesta har bråcket på ena sidan men det förekommer att det finns i båda Ljumsknarna.

Vilka är symtom på Ljumsnbråck?

Vid Ljumsnbråck ser man en tydlig knöl eller en rundad utbuktning under huden uppe i Ljumsken. Ibland fortsätter den ner i pungen. Knölen syns ofta mer när barnet krystar, gråter eller hostar. De lite större barnen brukar vi be att blåsa i en ballong på mottagningen. Då kan man få bråcket att framträda. Tänk på att bråcket syns tydligare när barnet skriker, men det är vanligen inte bråcket som gör att barnet skriker.

Vad är ett inklämt bråck?

I enstaka fall kan en så kallad inklämning ske. Med detta menas att den del av tarmen som hamnat i bråcksäcken kommer i kläm. Då stryps blodcirkulationen och tarmen kan skadas allvarligt. Hos pojkar kan testikeln ta skada av en inklämning och hos flickor kan äggstocken fastna i bråcksäcken.

Om ett barn får ett inklämt bråck får det ofta allmänna sjukdomssymtom: det ser sjukt ut, blir blekt och kanske kallsvettigt, ibland kan barnet kräkas. Utbuktningen under huden går inte att trycka tillbaka och barnet har ont. En inklämning sker inte utan att man tydligt märker det. Om ett barn har sådana symtom ska man söka läkare akut.

Ofta går det att trycka tillbaka ett inklämt bråck. Det känns tydligt när man trycker tillbaka tarmen in i bukhålan. Det "slurpar till" under fingrarna och knölen är borta. Ibland kan en förälder klara av att göra det, men om det inte går ska man bege sig till en akutmottagning så fort som möjligt. Ofta kan en läkare då trycka tillbaka bråcket, eventuellt efter att barnet fått något smärtstillande eller lugnande medel. Om bråcket inte går att trycka tillbaka måste det opereras bort på en gång.

Behandling/operation

Om ett barn har ljumskbråck så vill vi alltid operera det. Riktigt små barn har större risk att drabbas av inklämning och de opererar vi så snart vi hittar tid. Äldre barn som inte mår dåligt av sitt bråck får ofta vänta lite för att få tid på operationsavdelningen. Det kan ta upp till tre månader.

Ett inklämt bråck som inte går att trycka tillbaka måste opereras direkt.

Hur går operationen till?

Att operera ett bråck går till på samma sätt oavsett om det handlar om en snabb, akut operation på grund av inklämning eller om det rör sig om en planerad operation.

Kirurgen gör ett snitt i nedre delen av ljumskan. Läkaren letar upp den nerhängande bråcksäcken och tömmer den genom att trycka tillbaka innehållet i bråcket. Bråcksäcken tas bort och knyts av. Sedan sys operationssåret igen.

Efter uppvaknandet ska barnet komma igång med att äta och dricka och vi vill att barnet ska ha kissat innan det åker hem. De flesta kan åka hem samma dag som operationen har skett.

Barn yngre än 1 år eller de som har kroppsvikt mindre än 10 kg opereras inte inom NU-sjukvården, de remitteras till Drottning Silvias barnsjukhus.

Operationssåret

Såret sys med tråd som kroppen löser upp. Inga stygn ska tas bort. Över såret sitter tejpremsor. Låt dessa sitta kvar tills de lossnar. Byt det yttre plastade förbandet om det blivit blött eller smutsigt. Efter tio dagar kan förbandet tas bort. Efter tre veckor är operationssåret helt läkt. För att ärret ska bli så fint som möjligt ska det skyddas mot solen under första året. Täck med kläder eller tejp.

Dusch och bad

Duscha kan barnet göra direkt men vänta med bad tills såret är läkt.

Aktivitet och vila

Ditt barn kan vara uppe och också äta och dricka precis som vanligt efter operationen. Räkna med att vara hemma 4–7 dagar från förskola eller skola, hur länge barnet behöver stanna beror på ålder och mognadsgrad. Cykling, gymnastik, studsmattehoppning och liknande aktiviteter bör undvikas under de första tre veckorna.

Om barnet har ont

Använd smärtstillande läkemedel som innehåller paracetamol eller ibuprofen. De första dagarna kan man eventuellt ge barnet en högre dos än vad som normalt står på förpackningen. Vi skickar då en skriftlig information om hur mycket ni kan ge. Därefter dos enligt förpackningstexten.

Återbesök och eventuella komplikationer

Återbesök behövs normalt inte. Vid tecken på sårinfektion (rodnad och/eller svullnad i operationsområdet och samtidigt eventuell feber) bör ni höra av er. Om du vill läsa mer om detta kan du gå in på 1177.se Sök på "ljumskbräck hos barn".

Kontakt

Urologimottagning

Uddevalla sjukhus

451 80 Uddevalla

Besöksadress Fjällvägen 9

Frågor om ingreppet tfn 010-435 40 50

Frågor om operationstid tfn 010-435 00 36

Mina vårdkontakter: e-tjanster.1177.se

www.nusjukvarden.se